

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 7Ssk/13/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4020200150
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 08. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Michal Novotný
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2022:4020200150.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom zo sudcov: Mgr. Michal Novotný (sudca spravodajca) ako predseda senátu a JUDr. Zdenka Reisenauerová a JUDr. Jana Martinčeková ako členky senátu vo veci žalobkyne: O. X., nar. XX. O. XXXX, J. XXX/XXX, G., zastúpenej: Advokátska kancelária JUDr. Jakub Mandelík, s. r. o., IČO: 47 234 318, Záhradnícka 4836/51, Bratislava, proti žalovanému: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Špitálska 8, Bratislava, o preskúmanie rozhodnutia z 27. februára 2020, č. UPS/US1/SSVOPPKPC1/SOC/2020/3817, o kasačnej sťažnosti žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Nitre č. k. 23 Sa 23/2020-87 z 12. októbra 2020 takto

r o z h o d o l :

I. Kasačná sťažnosť žalobkyne sa zamietá.

II. Účastníkom konania sa nepriznáva právo na náhradu trov kasačného konania.

o d ô v o d n e n i e :

I.

Administratívne konanie a konanie pred správnym súdom

1. Z administratívnych spisov žalovaného vyplýva, že žalobkyňa po polytraume v dôsledku dopravnej nehody požiadala o vydanie preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra rozhodnutím z 29. novembra 2019 jej žiadosti nevyhovel, pretože žalobkyňu nepovažoval za fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím podľa § 2 ods. 3 zákona č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia v znení neskorších predpisov, čím nesplnila zákonnú podmienku podľa § 16 ods. 1 cit. zák. Vyšiel zo záveru lekárskeho posudku z 20. novembra 2019, v ktorom posudkový lekár za rozhodujúce zdravotné postihnutie určil „stavy po úrazoch panvy - stredne ťažká porucha s porušením statiky a dynamiky dolných končatín a drierkovej chrbtice“ s mierou funkčnej poruchy 40 % podľa časti XII oddielu A bodu 8 písm. b) prílohy č. 3 cit. zák. (z možného rozpätia 30 až 40 %). Z lekárskeho nálezov okrem iného vyplynulo, že u žalobkyne sa rozvinula adaptačná porucha, za ktorú jej ale posudkový lekár nepriznal zvýšenie miery funkčnej poruchy o 10 % v zmysle § 12 ods. 3 cit. zák. Miera funkčnej poruchy žalobkyne tak nedosiahla 50 %, čo je hranica, aby sa na účely zákona č. 447/2008 Z. z. považovala za fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím.

2. Na základe odvolania žalobkyne jej zdravotný stav 14. februára 2020 posúdil posudkový lekár žalovaného, ktorý napriek ďalším lekárskeho nálezom dospeš k rovnakému odbornému záveru, že žalobkyňa nie je ťažko zdravotne postihnutá. Dôvodil tým, že podľa odborných lekárskeho nálezov je najzávažnejším zdravotným postihnutím poranenie panvy s mierou funkčnej poruchy 40 %. Psychickú poruchu a obmedzenie hybnosti ľavého kolena ohodnotil minimálnou percentuálnou mierou 10 % s tým, že na celkové hodnotenie nemajú vplyv. Celkovú stratu sluchu 50 % (podľa Fowlera) takisto nezhodnotil ako dôvod zvýšenia, pretože podľa prílohy č. 3 zákona č. 447/2008 Z. z. sa hodnotenie straty sluchu

začína až od hodnoty 55 % (podľa Fowlera). Vychádzajúc z tohto posudku žalovaný preskúmaným rozhodnutím z 27. februára 2020 zamietol odvolanie žalobkyne a potvrdil prvostupňové rozhodnutie. Na odôvodnenie zdôraznil, že ďalšie funkčné poruchy žalobkyne neovplyvňujú zdravotné postihnutie s najvyšším percentuálnym ohodnotením tak, že by spôsobovali jej znevýhodnenie, a preto ani posudkový lekár žalovanej nezvýšil mieru jej funkčnej poruchy podľa § 12 ods. 3 cit. zák.

3. Správnu žalobu proti tomuto rozhodnutiu správny súd zamietol tu napadnutým rozsudkom č. k. 23 Sa 23/2020-87. Súhlasil s tým, že žalobkyňa má viacero zdravotných postihnutí, ktoré posudkoví lekári vo svojich lekárskejších posudkoch uviedli a za ktoré taktiež určili mieru funkčnej poruchy každého postihnutia, ktoré bolo v zmysle prílohy č. 3 zákona č. 447/2008 Z. z. hodnotiteľné. Žalovaný mal podľa neho dostatočné podklady na vydanie napadnutého rozhodnutia, pretože mal lekárskejší posudok vydaným v súlade s prílohou č. 2 cit. zák., ten obsahoval obligatórne náležitosti a zdôvodnenie, prečo na žalobkyňu neaplikoval § 12 ods. 3 cit. zák. Záverom správny súd dodal, že žalovaný svoje rozhodnutie riadne odôvodnil a vecne správne sa vysporiadal so všetkými okolnosťami podstatnými pre rozhodnutie o preukaze fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím.

II.

Kasačná sťažnosť a vyjadrenia k nej

4. Včas podanou kasačnou sťažnosťou sa žalobkyňa domáha zrušenia tohto rozsudku a vrátenia veci na ďalšie konanie. Zopakovala svoju argumentáciu z predchádzajúcich podaní, že posudkoví lekári dostatočne neodôvodnili, prečo napriek jej ďalším zdravotným postihnutiam mieru funkčnej poruchy žalobkyne nezvýšili o 10 %, a žalovaný sa tým takisto nezaoberal. Namietla, že správny súd sa dostatočne nevysporiadal s dôvodmi uvedenými v správnej žalobe a tiež nezohľadnil rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktoré žalobkyňa citovala. Je presvedčená, že správny súd nesprávnym procesným postupom porušil jej právo na spravodlivý proces.

5. Žalovaný navrhol kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú zamietnuť.

III.

Posúdenie veci kasačným súdom

6. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 SSP), preskúmal napadnutý rozsudok v celom rozsahu (§ 453 ods. 1 SSP) a predchádzajúce konanie pred správnym súdom bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP) bez ohľadu na uplatnené kasačné body (§ 453 ods. 2 v spojení s § 203 ods. 2 SSP).

7. Predmetom prieskumu v prerokovanej veci je rozhodnutie žalovaného, ktorý potvrdil rozhodnutie úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, ktorý nevyhovел žiadosti žalobkyne o vyhotovenie preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, pretože ju na účely zákona č. 447/2008 Z. z. nepovažoval za fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím. Podmienky, za ktorých vzniká nárok na vyhotovenie preukazu, a obsah tohto nároku vymedzuje § 16 ods. 1 cit. zák. takto: fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím príslušný orgán vyhotoví preukaz, ak z právoplatného rozhodnutia o peňažnom príspevku na kompenzáciu alebo z právoplatného rozhodnutia o preukaze vyplýva, že ide o fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím. Podľa § 2 ods. 3 cit. zák. sa za ťažké zdravotné postihnutie považuje zdravotné postihnutie s mierou funkčnej poruchy najmenej 50 %. Podľa § 2 ods. 3 cit. zák. je funkčná porucha nedostatok telesných schopností, zmyslových schopností alebo duševných schopností fyzickej osoby, ktorý z hľadiska predpokladaného vývoja zdravotného postihnutia bude trvať dlhšie ako 12 mesiacov. Podľa § 12 cit. zák. posudkový lekár určuje mieru funkčnej poruchy v desiatkach percent podľa druhu zdravotného postihnutia uvedeného v prílohe č. 3 (odsek 1). Ak má fyzická osoba viac funkčných porúch, miera funkčnej poruchy sa určí podľa miery funkčnej poruchy zodpovedajúcej druhu zdravotného postihnutia s najvyšším percentuálnym ohodnotením (odsek 2).

8. Kasačný súd sa stotožňuje so záverom správneho súdu, že posudkoví lekári vo svojich posudkoch komplexne zhodnotili zdravotný stav žalobkyne s prihliadnutím na všetky objektívne nálezy z lekárskejších vyšetrení. Na základe nich v oboch posudkoch za rozhodujúce zdravotné postihnutie s najvyšším percentuálnym ohodnotením považovali stav po úraze panvy, ktorému podľa časti XII oddielu A bodu 8 písm. b) prílohy č. 3 cit. zák. zodpovedá miera funkčnej poruchy 40 %. V prejednávanej veci teda nebolo sporným určenie rozhodujúceho zdravotného postihnutia žalobkyne, na základe ktorého bola stanovená

miera funkčnej poruchy 40 %. Sporným zostalo možné zvýšenie tejto miery funkčnej poruchy o 10 % s prihliadnutím na iné funkčné poruchy žalobkyne, ktoré by mohli ovplyvňovať jej rozhodujúce zdravotné postihnutie do takej miery, že by spôsobovali znevýhodnenie.

9. Podľa § 12 ods. 3 zákona č. 447/2008 Z. z. mieru funkčnej poruchy určenej podľa odsekov 1 a 2 možno zvýšiť o 10 % s prihliadnutím na ďalšie funkčné poruchy, ktoré ovplyvňujú zdravotné postihnutie s najvyšším percentuálnym ohodnotením tak, že spôsobujú znevýhodnenie. Posudkoví lekári sa vo svojich posudkoch zhodli v tom, že ostatné zdravotné postihnutia žalobkyne (psychická porucha a obmedzenie hybnosti ľavého kolena), ktorým na základe prílohy č. 3 cit. zák. priradili mieru funkčnej poruchy 10 %, nemajú vplyv na celkové hodnotenie. Námietka žalobkyne, že posudkoví lekári sú v prípade existencie viacerých zdravotných postihnutí povinní na ne prihliadať, nemá oporu v citovanom ustanovení § 12 ods. 3 zákona č. 447/2008 Z. z. Z jeho znenia je zjavné, že posudkový lekár prihliada na ďalšie funkčné poruchy posudzovanej osoby v prípade, ak sú natoľko závažné, že ešte intenzívnejšie ovplyvňujú rozhodujúcu funkčnú poruchu a spôsobujú znevýhodnenie. O znevýhodnení možno hovoriť vtedy, ak ďalšie funkčné poruchy ešte znásobujú nedostatok telesných, zmyslových alebo duševných schopností osoby, ktoré predstavujú jej hlavnú funkčnú poruchu, v porovnaní s inými osobami s podobnou funkčnou poruchou. Takéto znásobenie nespôsobuje automaticky každé dodatočné poškodenie zdravia, pretože nie každé dodatočné poškodenie zdravia dodatočne oberá osobu o jej telesné, duševné alebo zmyslové schopnosti tak, že znásobuje hlavnú funkčnú poruchu, a preto nevedie k možnosti zvýšiť mieru funkčnej poruchy podľa § 12 ods. 3 zákona č. 447/2008 Z. z. Úlohou posudkového lekára je potom posúdiť, či konkrétne zdravotné postihnutie jednak predstavuje funkčnú poruchu v zmysle § 2 ods. 4 cit. zák. a jednak má takýto následok. Pri tomto posudzovaní musí podobne ako pri posudzovaní hlavnej funkčnej poruchy vychádzať z toho, či príloha č. 3 k cit. zákonu k určitej funkčnej poruche vôbec priraduje určitú mieru funkčnej poruchy v zmysle § 12 ods. 1. Táto príloha totiž nepriraduje mieru funkčnej poruchy každému zdravotnému postihnutiu, čo znamená, že nie každé zdravotné postihnutie je zohľadniteľné na účely určovania tejto miery v zmysle § 12 cit. zákona.

10. V tu prerokovanej veci posudkový lekár žalovaného preskúmal aj zistenú stratu sluchu, psychickú poruchu a obmedzenie hybnosti kolena. Jasne uviedol, že strate sluchu 50 % (podľa Fowlera) v zmysle prílohy č. 3 zákona č. 447/2008 Z. z. nemožno priradiť mieru funkčnej poruchy. Podľa časti VII bodov 1 až 6 tejto prílohy sa totiž mierou funkčnej poruchy začína hodnotiť až strata sluchu od 55 % (podľa Fowlera). Psychickú poruchu žalobkyne hodnotil posudkový lekár ako miernu v zmysle časti IV bodu písm. a) uvedenej prílohy, z čoho uzavrel, že podstatne nezhoršuje rozhodujúcu funkčnú poruchu. Z návodu obsiahnutého pod tabuľkou v časti IV vyplýva, že miera funkčnej poruchy uvedených zdravotných postihnutí sa určí podľa rozsahu zdravotného postihnutia, výskytu atakov, psychiatrického nálezu a psychologického nálezu, podľa narušenia sociálneho života, narušenia orientácie, intelektu, pamäti, myslenia, správania a emotivity. Žalobkyňa sama ani v odvolaní, ani v správnej žalobe neuviedla žiadne konkrétne vplyvy alebo prejavy svojej psychickej poruchy v týchto jednotlivých oblastiach, z ktorej by bolo možné uzavrieť, že by mala byť hodnotená inak ako mierna. Konečne, obmedzenie hybnosti (jedného) kolena posudkový lekár žalovaného takisto zhodnotil ako ľahký stupeň, ktorý sa podľa časti XII oddielu B.2 bodu 27 písm. a) bodu 1 prílohy č. 3 zákona č. 447/2008 Z. z. vyznačuje flexiou medzi 70 až 100 %. Tento záver má oporu v odbornom vyšetrení, podľa ktorého je flexia v kolene žalobkyne 80 až 90 %. Žalobkyňa ani v odvolaní, ani v správnej žalobe nepredniesla žiadne konkrétne výhrady proti tomuto odbornému záveru. Podľa kasačného súdu je tak logický a presvedčivý záver posudkového lekára, že žiadne zo zdravotných postihnutí žalobkyne nebolo svojím charakterom natoľko závažné, aby spôsobovalo ďalšie znevýhodnenie jej hlavnej funkčnej poruchy, ktorým je poranenie panvy.

11. Posudkoví lekári tak komplexne posúdili zdravotný stav žalobkyne s prihliadnutím na všetky jej diagnózy a dostatočne sa vyrovnali so všetkými skutočnosťami, ktoré boli podkladom pre ich závery. Z obsahu ich posudkov, ako sú reprodukované v odsekoch 1, 2 a 10 tohto rozsudku, je zrejmé, že zohľadnili a posúdili všetky lekárske nálezy, ktoré im žalobkyňa počas konania predložila. To, že sa nestotožnili s hodnotením miery funkčnej poruchy iných zdravotných postihnutí tak, ako ich vykladá a hodnotí žalobkyňa, neznamená ale že ich vo svojich záveroch nezohľadnili. Oba posudky sú po medicínskej stránke zdôvodnené, vzájomne si neodporujú a nie sú zistené ani rozpory medzi závermi posudkových lekárov a odbornými nálezmi ošetrojúcich lekárov. Žiaden rozpor nemožno vyvodzovať ani z toho, že posudkový lekár žalovaného ohodnotil obmedzenie hybnosti kolena a poškodenie panvy podstatne odlišnou mierou funkčnej poruchy, hoci sú zaradené do rovnakej časti prílohy č. 3 zákona č. 447/2008 Z. z. Jednotlivé funkčné poruchy sú totiž v prílohe č. 3 zoskupené do jednotlivých častí a

oddielov podľa toho, akej časti, resp. funkčnej sústavy ľudského tela sa týkajú, nie podľa závažnosti. Tak poškodenie panvy, ako aj obmedzenie hybnosti kolena sa týkajú pohybovej sústavy (porov. nadpis časti XII), čo však nič nevypovedá o ich závažnosti. Rozhodnutie žalovaného aj podľa kasačného súdu vychádza zo spoľahlivo zisteného skutkového stavu. Zároveň spĺňa náležitosti odôvodnenia podľa § 47 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok), pretože je z neho zrejmé, aké skutočnosti boli jeho podkladom, akými úvahami bol žalovaný pri hodnotení dôkazov vedený a ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval.

12. Záverom sa kasačný súd nestotožňuje ani s výhradou žalobkyne, že bolo porušené jej právo na spravodlivý proces tým, že napadnutý rozsudok nie je náležite odôvodnený. Podľa § 139 ods. 2 SSP správny súd v odôvodnení rozsudku uvedie, stručný priebeh administratívneho konania, stručné zhrnutie napadnutého rozhodnutia, podstatné zhrnutie argumentov účastníkov, posúdenie podstatných skutkových tvrdení a právnych argumentov, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Žalobkyňa v správnej žalobe v podstate namietala len to, že žalovaný a jej posudkoví lekári nezohľadnili jej ďalšie zdravotné postihnutia, ktoré by mohli ovplyvňovať mieru funkčnej poruchy jej rozhodujúceho zdravotného postihnutia, a že tak urobili postupom bez bližšieho zdôvodnenia. Správny súd sa s touto námietkou vyrovnal v odsekoch 12 až 15 napadnutého rozsudku tak, že podal prehľad skutočností, z ktorých posudkoví lekári pri svojom posudku vychádzali a ako ich zohľadnili v konečnom závere o miere funkčnej poruchy rozhodujúceho zdravotného postihnutia. Odpovede, ktoré správny súd dal žalobkyni, sú podľa kasačného súdu dostatočné a zrozumiteľné, preto odôvodnenie napriek jeho stručnosti vyhovuje ustanoveniu § 139 ods. 2 SSP. Podľa judikatúry ústavného súdu, ako aj Európskeho súdu pre ľudské práva súd nie je povinný dať podrobnú odpoveď na každý jeden argument alebo tvrdenie účastníka, ale postačí sa vyrovnáť s argumentami podstatnými (porov. z posledného obdobia napríklad uznesenia sp. zn. I. ÚS 398/2021, I. ÚS 421/2021 alebo nález sp. zn. I. ÚS 177/2021 a v nich citovanú prejudikáciu).

IV.

Záver

13. Na základe uvedených úvah kasačný súd dospel k záveru, že nie je daný žiaden zo zákonných dôvodov kasačnej sťažnosti v zmysle § 440 SSP, a tak ju podľa § 461 SSP rozsudkom (§ 457 ods. 1 SSP) zamietol.

14. O trovách bolo rozhodnuté podľa § 167 a § 168 v spojení s § 467 ods. 1 SSP, keď žalobkyňa vo veci úspech nemala a žalovaný ho síce mal, kasačný súd však nezistil výnimočné dôvody, aby sa mu nárok na náhradu trov priznal.

15. Tento rozsudok bol prijatý pomerom hlasov 3 : 0 (jednomyseľne).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.